

Inleiding tot de godsdienstwetenschappen (A005628)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 1)	Nederlands	Gent	hoorcollege zelfstandig werk
----------------	------------	------	---------------------------------

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Lannoy, Annelies	LW01	Verantwoordelijk lesgever
------------------	------	---------------------------

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

Keuzepakket Religiestudies	stptn	aanbodsessie
	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Godsdienstwetenschap, religiestudie, methode, theorie, godsdienstgeschiedenis, comparatieve methode, godsdienstsociologie, godsdienstantropologie, godsdienstpsychologie, godsdienstfenomenologie

Situering

Deze cursus biedt een grondige inleiding in centrale concepten, theorieën en methodologische invalshoeken binnen de godsdienstwetenschappen. Religie wordt hier benaderd als een wereldwijd fenomeen dat uiteenlopende vormen en betekenissen aanneemt en op diverse manieren verweven is met cultuur, samenleving, identiteit en zingeving.

Inhoud

In lijn met het multi- en interdisciplinaire karakter van het vakgebied, verkent de cursus een selectie van perspectieven aan de hand van twee kernvragen: Wat is religie? Hoe kunnen we haar diverse dimensies zo wetenschappelijk mogelijk bestuderen? Na een korte inleiding in de geschiedenis van de religiewetenschappen, biedt het eerste deel van deze cursus een kritische kennismaking met de belangrijkste kernbegrippen in de religiestudies (religie, rite, mythe, magie, ...) en met de analyse van religieuze overtuigingen en rituelen. Dit eerste deel van de lessen wordt afgesloten met een gezamenlijk museumbezoek (jaarlijks wisselend) waarbij elke student een ritueel object uitkiest dat het onderwerp vormt van een presentatie waarin ze de aangereikte concepten voor de analyse van rituelen (bv. agency, performativiteit) toepassen. In het tweede deel van de lessen wordt een brede waaier aan theorieën en onderzoeksmethodes geïntroduceerd aan de hand van de lectuur van wetenschappelijke teksten, met als belangrijkste: godsdienstsociologie, godsdienstantropologie, godsdienstpsychologie, godsdienstfenomenologie, gender- en queertheorie, en cognitieve godsdienstwetenschap. Tijdens de begeleide discussies over de teksten worden de studenten uitgedaagd om kritisch te reflecteren over de sterktes en de tekortkomingen van specifieke methodes en theorieën, en over de relatie tussen objectiviteit en subjectiviteit in de religiestudie. De lectuur wordt aan de hand van leesvragen zelfstandig door de studenten voorbereid.

Begincompetenties

De eindtermen van het middelbaar onderwijs behaald hebben.

Eindcompetenties

- 1 De geziene stromingen, denkers en debatten in de geschiedenis van de godsdienstwetenschappen kunnen situeren en hun cultuurhistorische context toelichten.
- 2 Centrale concepten uit de religiestudies definiëren en kritisch hanteren, met aandacht voor hun historische ontwikkeling en toepassingsproblemen.
- 3 De onderzoeksvragen en theoretische stellingnamen in wetenschappelijke teksten uit de godsdienstsociologie, - antropologie, -psychologie, - fenomenologie, cognitieve godsdienstwetenschap en feministische en queertheorieën kunnen identificeren.
- 4 De sterktes en tekortkomingen van specifieke godsdienstwetenschappelijke theorieën en methodes schriftelijk kunnen beargumenteren.
- 5 Wetenschappelijk onderbouwd communiceren over religieuze fenomenen, mondeling en schriftelijk, met gebruik van passende terminologie en methodologische nauwkeurigheid.
- 6 Een kritisch-reflexieve houding aannemen ten aanzien van de studie van religie, met inzicht in de manier waarop de eigen culturele en intellectuele achtergrond de waarneming en interpretatie beïnvloedt.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

De lessen gaan door on campus. Er worden geen opnames gemaakt. Ter voorbereiding van de lessen in het tweede deel van de cursus lezen de studenten zelfstandig fragmenten van wetenschappelijke teksten over methodes en theorieën, en beantwoorden zij de begeleidende leesvragen. Op het einde van het semester geeft elke student een korte mondelinge presentatie over de resultaten van het werkstuk over de analyse van het zelfgekozen rituele object.

Studiemateriaal

Type: Syllabus

Naam: Syllabus en leesvragen bij de tekstfragmenten
 Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
 Optioneel: nee
 Taal : Engels
 Beschikbaar op Ufora : Ja

Type: Slides

Naam: Powerpoints
 Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
 Optioneel: nee
 Taal : Nederlands
 Beschikbaar op Ufora : Ja

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Er is ruime gelegenheid tot het stellen van vragen tijdens de lessen. Daarnaast kunnen studenten hun vragen ook stellen na afspraak met de lesgever.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Schriftelijk examen met kennis- en inzichtsvragen en de analyse van een tekstfragment.

Werkstuk: de analyse van het gekozen museumobject wordt in een mondelinge presentatie toegelicht aan de docente en medestudenten, en een korte schriftelijke samenvatting van de bevindingen wordt vooraf ingediend via e-mail.

Eindscoreberekening

Periodegebonden: 90% schriftelijk examen

Niet-periodegebonden: 10% op het werkstuk (mondelinge presentatie en schriftelijke samenvatting)

Wanneer men niet geslaagd is voor de evaluatie van beide onderdelen (periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie) kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel en wordt het eindcijfer teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20) indien het eindcijfer hoger ligt. Om te slagen voor de niet-periodegebonden evaluatie dient men deel te nemen aan alle onderdelen en een totale score van minimum 10/20 te behalen (mondelinge presentatie en schriftelijke voorbereiding).

Tweede zitting:

In de tweede zitting legt men enkel de evaluatieonderdelen af (periodegebonden en/of niet-periodegebonden) waarvoor men niet geslaagd was in de eerste zitting.

Voor de andere onderdelen behoudt men de behaalde score uit de eerste zitting.

In de tweede zitting bestaat de permanente evaluatie uit een korte mondelinge presentatie over het gekozen museumobject en het beantwoorden van de vragen van de docente.

Faciliteiten voor werkstudenten

- Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid
- Mogelijkheid tot mondeling examen met schriftelijke voorbereiding op ander tijdstip binnen het academiejaar
- Mogelijkheid tot feedback via e-mail of na afspraak tijdens kantooruren